

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA en ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het verstrekken van informatie aan de kijker over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten
Principiële goedkeuring

Samenvatting

Conform de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten werd artikel 42 van het Mediadecreet betreffende de bescherming van minderjarigen bij het bekijken van lineaire en niet-lineaire televisiediensten aangepast. In uitvoering van dit artikel wordt hierbij een uitvoeringsbesluit voorgelegd dat een uniform leeftijds- en classificatiesysteem voor audiovisuele media invoert. Daarbij worden televisieomroeporganisaties en dienstenverdelers verplicht om voldoende informatie te verstrekken over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten, zodat kijkers, onder wie ouders en minderjarigen, in staat zijn om weloverwogen beslissingen te nemen over de programma's die ze willen bekijken.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het voorliggend voorontwerp van besluit heeft betrekking op het beleidsveld media en is gerelateerd aan het inhoudelijk structurelement 'Beleidswerking en internationaal beleid ondersteunen'.

In het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019 – 2024 zijn volgende passages terug te vinden:

“In een steeds globaler en digitaler wordend medialandschap is het van belang dat er in Vlaanderen kwalitatieve programma's blijven gemaakt worden en dat de kijkers deze op alle mogelijke platformen kunnen vinden”;

“We zetten de aangepaste Europese richtlijn Audiovisuele Mediadiensten op een correcte en redelijke manier om.”

In de beleidsnota media 2019-2024 zijn volgende passages terug te vinden onder SD A.3. “Optimaliseren van kader en instrumenten voor mediabeleid” / OD A.3.2. “Inzetten op een kwalitatief, toekomstbestendig en helder regelgevend kader rond media”:

“De mediasector wordt gekenmerkt door een gezonde dynamiek van zowel economische, juridische als technische evoluties. Het is van cruciaal belang om op elk van deze domeinen beleidsmatig een zo adequaat mogelijk antwoord te bieden op de uitdagingen die zich stellen.”

“Ik zal de AVMD2018 op een redelijke en correcte manier omzetten...”

“Het is mijn intentie om de mediaregelgeving, mediadecreet en uitvoeringsbesluiten aan te passen aan beleidskeuzes en nieuwe omgevingsfactoren.”

“Ook op het gebied van de uitvoeringsbesluiten inzake de mediaregelgeving zal ik het nodige doen om de relevante wetgeving te actualiseren en waar nodig op te heffen.”

Bijgaand voorontwerp van besluit voert een leeftijds- en classificatiesysteem in voor audiovisuele media dat de kijker informeert over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Inspectie Financiën verleende advies op 17 mei 2023;
- Het bijgaande voorontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch- en taaladvies nummer 2023/55 van 24 februari 2023.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De artikelen 6bis en 28ter van de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten (hierna: “AVMD RL 2018”) bepalen dat lidstaten passende maatregelen moeten nemen om ervoor te zorgen dat de audiovisuele mediadiensten, verstrekt door onder hun bevoegdheid vallende aanbieders van mediadiensten die mogelijks de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen zouden kunnen aantasten, uitsluitend zodanig beschikbaar worden gesteld dat minderjarigen deze normaliter niet te horen of te zien krijgen. Daarnaast moeten de lidstaten er ook voor zorgen dat de aanbieders van mediadiensten en van videoplatforms voldoende informatie aan de kijkers verstrekken over inhoud die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kan aantasten. Deze bepalingen werden omgezet in de artikelen 42 en 176/4 van het Mediadecreet, waarbij gesteld werd dat de Vlaamse Regering hierover de nadere voorwaarden, procedures en regels zou vastleggen.

Bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering regelt de leeftijds- en inhoudsclassificatie van de programma's van de televisieomroeporganisaties die onder het toepassingsgebied van het Mediadecreet vallen, en maakt daarvoor gebruik van een classificatiesysteem voor audiovisuele media dat werd uitgewerkt in samenwerking met een expertenpanel en in overleg met de audiovisuele sector.

De classificatie geldt als aanbeveling.

Het classificatiesysteem omvat zowel een leeftijdsclassificatie als een inhoudsclassificatie. De televisieomroeporganisaties moeten de leeftijdsclassificatie en de inhoudsclassificatie duidelijk zichtbaar en herkenbaar weergeven. Zo krijgt het kind of de jongere, ouder, voogd, ... naast een richtinggevende leeftijdsgrens ook informatie met betrekking tot de potentieel schadelijke inhoud.

Het voorontwerp van het besluit hanteert een co-regulerend systeem. De Vlaamse Regering bepaalt het classificatiesysteem en de verdere regelgeving voor de toepassing ervan. De televisieomroeporganisaties classificeren de programma's en zijn verantwoordelijk voor het correct informeren van de mediagebruikers. Dienstenverdelers vermelden op elke programmadetailpagina de pictogrammen die de televisieomroeporganisaties aan hen hebben bezorgd. Beide spelers zijn actief betrokken bij de evaluatie van het systeem.

Monitoring en klachtenbehandeling gebeurt door de Vlaams Regulator voor de Media. De coördinatie van het classificatiesysteem in Vlaanderen, i.e. de opvolging van de beschrijvende gids, het beheer van de centrale database, de publiekswebsite en de publiekscommunicatie, en de mogelijke samenwerking met partners, gebeurt door het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

Na 1 en na 2 jaar en vervolgens elke 2 jaar, wordt het classificatiesysteem geëvalueerd door een commissie die door de minister wordt aangesteld en die desgevallend aanbevelingen formuleert.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 definieert een aantal begrippen die verderop in de tekst van het voorontwerp aan bod komen.

De eerste paragraaf van **artikel 2** bevat de verplichting voor omroeporganisaties om hun programma's te classificeren en in een centrale databank met toegang voor alle televisieomroeporganisaties in te voeren. De tekst omschrijft verder de mogelijke leeftijdsclassificaties en inhoudsclassificaties. Die laatste worden opgelijst in volgorde van zwaarte, waarbij geweld de zwaarste classificatie is en drugs- en/of alcoholmisbruik de minst zware. De leeftijdsclassificaties gaan van AL, 6 (schadelijk voor -6-jarigen), 10 (schadelijk voor -10-jarigen), 12 (schadelijk voor -12-jarigen) en 16 (schadelijk voor -16-jarigen). Voor 18+ content blijft artikel 42 van het mediadecreet gelden: "Programma's waarin pornografische beelden of beelden van nodeloos geweld voorkomen, worden versleuteld uitgezonden of aangeboden".

De tweede en derde paragraaf van artikel 2 bepalen dat eenmaal een classificatie is toegekend, deze in principe gedurende 5 jaar hergebruikt kan worden. Daarna, of eerder indien nodig, moet een programma opnieuw geclassificeerd worden.

De vierde paragraaf van artikel 2 heeft betrekking op de classificatie van programma's die door de televisieomroeporganisaties zijn opgenomen in de programmacatalogus die zij gebruiken voor hun niet-lineair aanbod. Deze moeten uiterlijk 3 jaar na de inwerkingtreding van het voorontwerp van besluit geclassificeerd zijn met toepassing van het nieuwe classificatiesysteem. In afwachting daarvan blijven de symbolen van het zelfregulerend systeem dat de omroepen eerder gebruikten (12+, 16+) verplicht. Echter, op het ogenblik dat programma's uit de catalogus lineair worden uitgezonden of wanneer een classificatie beschikbaar is in de centrale databank, moeten de televisieomroeporganisaties deze onmiddellijk classificeren. Hetzelfde geldt voor programma's die na de inwerkingtreding van dit voorontwerp van besluit aan de catalogus worden toegevoegd.

De laatste paragraaf van artikel 2 betreft programma's die televisieomroeporganisaties aanbieden op videoplatformdiensten. Aangezien de toepassing van het classificatiesysteem uit dit ontwerpbesluit daar niet altijd technisch mogelijk is, stelt deze bepaling dat de televisieomroeporganisaties in die context gebruik kunnen maken van de maatregelen die videoplatformdiensten genomen hebben ter

bescherming van minderjarigen. Artikel 28ter van de AVMD RL 2018 stelt immers dat aanbieders van videoplatforms passende maatregelen moeten nemen om minderjarigen te beschermen tegen programma's die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten.

De uitzonderingen op de classificatieplicht voor televisieomroeporganisaties zijn opgenomen in **artikel 3**. Uitzendingen van sportevenementen en sportwedstrijden, journaals, actualiteitenprogramma's en liveprogramma's moeten in principe niet geclassificeerd worden. Van reeksen hoeft niet elke aflevering geclassificeerd te worden: zij kunnen geclassificeerd worden op basis van een steekproef, waarbij in principe de zwaarst geclassificeerde aflevering de classificatie van de hele reeks bepaalt. Alternatief kunnen de televisieomroeporganisaties ervoor kiezen om een aflevering met een afwijkende zwaardere classificatie apart te classificeren. De televisieomroeporganisatie blijft in ieder geval verantwoordelijk voor de classificatie van elke aflevering.

Artikel 4 heeft betrekking op het gebruik van de pictogrammen door de televisieomroeporganisaties. De concrete modaliteiten voor de vertoning van de pictogrammen worden geregeld in bijlage 3. Belangrijk uitgangspunt is dat in geval van een leeftijdsclassificatie AL, er geen leeftijdspictogram getoond wordt. De pictogrammen worden getoond bij de start en na elke hervatting na een reclamepauze. Als er een leeftijdspictogram getoond wordt, toont de televisieomroeporganisatie daarnaast maximaal 2 inhoudspictogrammen. De televisieomroeporganisaties zijn niet vrij om te bepalen welke 2 inhoudspictogrammen getoond zullen worden. Dit zijn steeds de 2 inhoudspictogrammen die doorslaggevend geweest zijn om tot de leeftijdsclassificatie te komen. Deze twee inhoudspictogrammen worden in volgorde van zwaarte getoond. B.v: de inhoudsclassificaties van een programma zijn de volgende: geweld, angst en seks. De leeftijdsclassificatie van dat programma is 16. Geweld en seks zijn doorslaggevend voor het bepalen van die leeftijdsclassificatie. Angst zou tot een lagere leeftijdsclassificatie leiden. Dit betekent dat deze twee doorslaggevende inhoudspictogrammen moeten getoond worden in volgorde van zwaarte: eerste geweld, dan seks. Ook in de aankondigingsspot van een programma toont de televisieomroeporganisatie de betrokken pictogrammen. Voor programma's die door de televisieomroeporganisaties zijn opgenomen in hun programmacatalogus worden daarnaast op elke programmadetailpagina indien van toepassing, respectievelijk het leeftijdspictogram en alle inhoudspictogrammen getoond.

Het vermelden van de pictogrammen door de dienstenverdelers wordt geregeld in **artikel 5**. Zij moeten op de programmadetailpagina indien van toepassing, respectievelijk het leeftijdspictogram en alle inhoudspictogrammen tonen die de televisieomroeporganisaties aan hen hebben doorgegeven.

Naar analogie met de regels bij de invoering van het logo voor productplaatsing, bepaalt **artikel 6** dat de televisieomroeporganisaties gedurende 3 maanden vanaf de inwerkingtreding van het voorontwerp van besluit hun kijkers moeten informeren over het gebruik van de leeftijds- en inhoudspictogrammen. Daartoe moeten zij bij de start van het programma gedurende 5 seconden een informatieve boodschap tonen of deze boodschap tonen op de betrokken programmadetailpagina (voor programma's in hun catalogus).

De televisieomroeporganisaties moeten hun kijkers met toepassing van **artikel 7** ook doorlopend informeren over het systeem voor leeftijds- en inhoudsclassificatie, en dit door deze informatie op hun website rechtstreeks ter beschikking van de kijker te stellen.

Artikel 8 betreft de evaluatie van het classificatiesysteem die op regelmatige tijdstippen zal plaatsvinden: na het eerste en tweede jaar volgend op de inwerkingtreding van het voorontwerp van besluit, en vervolgens elke 2 jaar. Deze evaluatie gebeurt door een daartoe door de minister aan te stellen commissie die minimaal bestaat uit vertegenwoordigers van de televisieomroeporganisaties, dienstenverdelers en van het Departement CJM en uit onafhankelijke experts. De commissie maakt een rapport en formuleert ook aanbevelingen als ze dat nodig acht.

Artikel 9 stelt dat voorliggend ontwerp van besluit in werking zal treden op 1 juli 2024. Op die manier krijgen de betrokken televisieomroeporganisaties de nodige tijd om de implementatie van het classificatiesysteem technisch voor te bereiden, om hun personeel op te leiden en om de performantie van het systeem achter de schermen afdoende te testen.

Krachtens **artikel 10** is de Vlaamse minister, bevoegd voor het mediabeleid, belast met de uitvoering van dit besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

Inspectie van Financiën verleende advies op 17 mei 2023.

De Inspecteur-generaal maakte geen bezwaren bij het besluit en stelde daarbij vast dat er geen financiële weerslag is, waardoor begrotingsakkoord niet vereist is.

B. ESR-TOETS

Deze is niet van toepassing op voorliggend voorontwerp van besluit.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Enmaal de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring heeft gegeven aan voorliggend voorontwerp van besluit zijn volgende vervolgstappen gepland:

- inwinnen van het advies van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (adviestermijn 30 dagen);
- inwinnen van het advies van de Raad van State (adviestermijn 30 dagen);
- definitieve goedkeuring van het ontwerp van besluit door de Vlaamse Regering.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over het verstrekken van informatie aan de kijker over programma's die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten;

2° de Vlaamse minister van Brussel, Media, Jeugd en Armoedebestrijding

- te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media in te winnen.
- te gelasten over het voormelde voorontwerp van dit besluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot fundamentele inhoudelijke wijzigingen aan de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Brussel, Media, Jeugd en Armoedebestrijding,

Benjamin DALLE